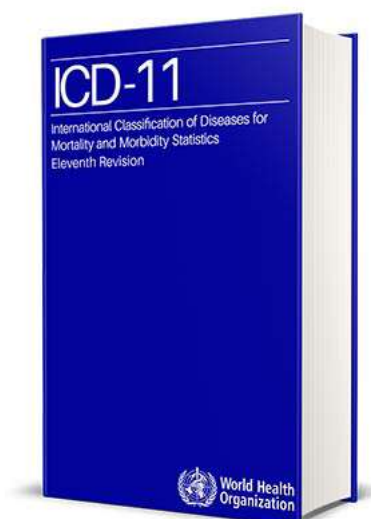

Introduktion til ICD-11- Dansk (2022)

Neurodevelopmental Disorders/Neuroudviklingsmæssige lidelser

Overblik over de nye diagnoser og deres danske definitioner

Udarbejdet og oversat af Peter Vang (ADDspeaker)

Revisionsdato: 16. marts 2021 (v.1.0)

Dette dokument indeholder en oversættelse af afsnittet om mentale, adfærdsmæssige eller neuroudviklingsmæssige lidelser, perspektiveret op mod den originale engelske tekst. Formålet er at give et kvalificeret bud på hvordan en korrekt videnskabelig fortolkning og oversættelse af diagnosebeskrivelserne fra ICD-11, på dansk.

Jeg har inkluderet den originale tekst for at sikre at du som læser selv er i stand til at vurdere, om min forståelse og fortolkning, samt oversættelse er i overensstemmelse med både sproglige og faktuelle forhold.

Da vi ved af erfaring, at de sundhedsfaglige professioner i Danmark har taget sig omfattende friheder i fortolkningen og forståelse af ICD-10 (1993), så er det mig magtpåliggende at sikre at dette ikke gentager sig, når ICD-11 bliver implementeret og ibrugtages 1. januar 2022, jævnfør EU's ratifikation af WHO's ICD-11, og dermed bliver gældende, juridisk bindende, og ufravigelig for alle medlemslandene, heriblandt Danmark.

Den tidligere praksis med at anvende både definitioner fra ICD-10, elementer fra det amerikanske DSM-IV/DSM-5, samt ikke-evidensbaserede individuelle fortolkninger af diagnosekriterierne og beskrivelser fra disse diagnosesystemer, har i dag ført til en ikke-evidensbaseret, faktisk forældet, samt fag-specifikt fortolket forståelse, hvilket alene har ført til en fordomsfuld, agenda-drevet, og direkte kontraproduktiv praksis i sundhedssektoren, uddannelsessektoren, beskæftigelsessektoren, samt i medierne, hvilket har afstedkommet en stigmatiserende, fordømmende, og groft diskriminerende samfundsmæssig perception af mentale, adfærdsmæssige og neuroudviklingsmæssige lidelser. Dette er ikke blot socialt uacceptabelt, det er ydermere i direkte lovmæssig forstand, ulovligt, da denne praksis krænker de basale og udvidede menneskerettigheder som FN har fastsat og Danmark har ratificeret, i særdeleshed overfor børn- og unge i forbindelse med indførelsen af begrebet "Inklusion" ved Folkeskolereformen i 2013.

Det er mit håb, at dette dokument kan anvendes som retningslinje for en værdig, respektfuld, inkluderende, og omsorgsfuld dialog mellem fagprofessionelle og patienter, således at vi sammen kan skabe det bedst mulige klima for at forbedre patienternes og deres familiers livskvalitet.

Indhold

Overblik over de nye diagnoser og deres danske definitioner.....	1
06 Mental, behavioural or neurodevelopmental disorders	3
06 Mentale, adfærdsmæssige og neuroudviklingsmæssige lidelser.....	3
Neurodevelopmental disorders	3
Neuroudviklingsmæssige lidelser	3
6A00 Disorders of intellectual development.....	3
6A00 Forstyrrelser af intellektuel udvikling.....	3
6A01 Developmental speech or language disorders.....	3
6A01 Udviklingsmæssig forstyrrelse af tale og sprog.....	4
6A02 Autism spectrum disorder.....	5
6A02 Autisme spektrum forstyrrelse.....	5
6A03 Developmental learning disorder.....	7
6A03 Udviklingsmæssig Indlæringsforstyrrelse.....	7
6A04 Developmental motor coordination disorder	7
6A04 Udviklingsmæssig forstyrrelse af motorik og koordination	7
6A05 Attention deficit hyperactivity disorder	8
6A05 Attention deficit hyperactivity disorder (ADHD).....	8
6A06 Stereotyped movement disorder	10
6A06 Stereotypisk bevægelsesforstyrrelse	10
6E60 Sekundært neuroudviklingsmæssigt syndrom	10
6A0Y Other specified neurodevelopmental disorders	10
6A0Y Andre specifikke neuroudviklingsmæssige lidelser.....	10
6A0Z Neurodevelopmental disorders, unspecified.....	10
6A0Z Neuroudviklingsmæssige lidelse, ikke-specificeret.....	10
Kilde	11

06 Mental, behavioural or neurodevelopmental disorders

Mental, behavioural and neurodevelopmental disorders are syndromes characterised by clinically significant disturbance in an individual's cognition, emotional regulation, or behaviour that reflects a dysfunction in the psychological, biological, or developmental processes that underlie mental and behavioural functioning. These disturbances are usually associated with distress or impairment in personal, family, social, educational, occupational, or other important areas of functioning.

06 Mentale, adfærdsmæssige og neuroudviklingsmæssige lidelser

Mentale, adfærdsmæssige og neuroudviklingsmæssige lidelser er syndromer der karakteriseres ved en klinisk signifikant forstyrrelse i et individs kognition, emotionelle regulering, eller ved adfærd der afspejler en dysfunktion i de psykologiske, biologiske, eller udviklingsmæssige processer der ligger til grund for mental og adfærdsmæssig funktionsevne. Disse forstyrrelser er oftest associeret med lidelse eller forringelse i personlige, familiære, uddannelsesmæssige, arbejdsmæssige, eller andre betydelige områder af funktionsevne.

Neurodevelopmental disorders

Neurodevelopmental disorders are behavioural and cognitive disorders that arise during the developmental period that involve significant difficulties in the acquisition and execution of specific intellectual, motor, language, or social functions. Although behavioural and cognitive deficits are present in many mental and behavioural disorders that can arise during the developmental period (e.g., Schizophrenia, Bipolar disorder), only disorders whose core features are neurodevelopmental are included in this grouping. The presumptive etiology for neurodevelopmental disorders is complex, and in many individual cases is unknown.

Neuroudviklingsmæssige lidelser

Neuroudviklingsmæssige lidelser er adfærdsmæssige og kognitive lidelser der opstår under den udviklingsmæssige periode og som involverer signifikante vanskeligheder i erhvervelsen og udførelsen af specifikke intellektuelle, motoriske, sproglige, og sociale funktioner. Selvom adfærdsmæssige og kognitive funktionsnedsættelser er til stede i mange mentale og adfærdsmæssige lidelser der kan opstå under den neuroudviklingsmæssige periode (f.eks. Skizofreni, Bipolar lidelse), så er kun lidelser hvis kernefunktioner er neuroudviklingsmæssige inkluderet i denne gruppering. Den formodede ætiologi for neuroudviklingsmæssige lidelser er kompleks, og er i mange særskilte tilfælde ukendt.

6A00 Disorders of intellectual development

Disorders of intellectual development are a group of etiologically diverse conditions originating during the developmental period characterised by significantly below average intellectual functioning and adaptive behaviour that are approximately two or more standard deviations below the mean (approximately less than the 2.3rd percentile), based on appropriately normed, individually administered standardized tests. Where appropriately normed and standardized tests are not available, diagnosis of disorders of intellectual development requires greater reliance on clinical judgment based on appropriate assessment of comparable behavioural indicators.

6A00 Forstyrrelser af intellektuel udvikling

Forstyrrelser af intellektuel udvikling er en gruppe af ætiologisk forskelligartede tilstande opstået under den udviklingsmæssige periode karakteriseret ved en betydelige intellektuel funktionsevne der ligger under gennemsnittet samt tillært adfærd der er omkring 2 eller mere standardafvigelse under gennemsnittet (ca. under den 2,3. percentil), baseret på passende normaliserede, individuelle standardiserede tests. I tilfælde hvor passende normaliserede, individuelle standardiserede tests ikke er tilgængelige, så kræver diagnosticering af intellektuel udviklingsforstyrrelse i højere grad en klinisk bedømmelse baseret på passende vurdering af sammenlignelige adfærdsmæssige indikatorer.

6A01 Developmental speech or language disorders

Developmental speech or language disorders arise during the developmental period and are characterised by difficulties in understanding or producing speech and language or in using language in context for the purposes of communication that are outside the limits of normal variation expected for age and level of intellectual functioning. The observed speech and language problems are not attributable to regional, social, or cultural/ethnic language variations and are not fully explained by anatomical or neurological abnormalities. The presumptive aetiology for Developmental speech or language disorders is complex, and in many individual cases, is unknown.

6A01 Udviklingsmæssig forstyrrelse af tale og sprog

Udviklingsmæssig forstyrrelse af tale og sprog kan opstå under den udviklingsmæssige periode og karakteriseres af vanskeligheder i forståelse af eller produktionen af tale og sprog, eller i at anvende sprog i en kontekst med det formål at kommunikere der adskiller sig fra normalvariationen forventet af alder og niveau af intellektuel funktionsevne. De observerede talemæssige og sproglige problemer må ikke kune tillægges regionale, sociale eller kulturelle/etniske sproglige variationer og som ikke kan forklares fuldt ud af anatomiske eller neurologiske anormaliteter. Den underliggende ætiologi for talemæssige og sproglige udviklingsforstyrrelse er kompleks, og er i mange særskilte tilfælde ukendt.

6A02 Autism spectrum disorder

Autism spectrum disorder is characterised by persistent deficits in the ability to initiate and to sustain reciprocal social interaction and social communication, and by a range of restricted, repetitive, and inflexible patterns of behaviour, interests or activities that are clearly atypical or excessive for the individual's age and sociocultural context. The onset of the disorder occurs during the developmental period, typically in early childhood, but symptoms may not become fully manifest until later, when social demands exceed limited capacities. Deficits are sufficiently severe to cause impairment in personal, family, social, educational, occupational or other important areas of functioning and are usually a pervasive feature of the individual's functioning observable in all settings, although they may vary according to social, educational, or other context. Individuals along the spectrum exhibit a full range of intellectual functioning and language abilities.

6A02 Autisme spektrum forstyrrelse

Autisme spektrum forstyrrelse er karakteriseret af vedvarende nedsat funktionsevne til at initiere og vedligeholde gensidig social interaktion og social kommunikation, samt ved en række begrænsede, repetitive, og uflexible adfærdsmønstre, interesser eller aktiviteter der tydeligt er atypiske eller overdrevne for individets alder og sociokulturelle kontekst. Lidelsens opståen sker oftest under den udviklingsmæssige periode, typisk i tidlig barndom, men symptomer kan først blive fuldt ud manifesterede/synlige senere i livet, når sociale krav overstiger begrænsede kapacitetsmæssige evner. Funktionsevnenedsættelsen er tilpas alvorlig til at skabe forringelse af personlige, familiære, sociale, uddannelsesmæssige, arbejdsmæssige eller andre betydelige livsområder, og er oftest et omsiggribende træk i individets funktionsevne observeret i alle livsområder, selvom graden af funktionsnedsættelse kan variere i forhold til social, uddannelsesmæssige eller anden kontekst. Individet på dette spektrum udviser en bred vifte af intellektuel funktionsevne og sproglige evner.

6A02.0 Autism spectrum disorder without disorder of intellectual development and with mild or no impairment of functional language

All definitional requirements for autism spectrum disorder are met, intellectual functioning and adaptive behaviour are found to be at least within the average range (approximately greater than the 2,3rd percentile), and there is only mild or no impairment in the individual's capacity to use functional language (spoken or signed) for instrumental purposes, such as to express personal needs and desires.

6A02.0 Autisme spektrum forstyrrelse uden intellektuel udviklingsforstyrrelse og med mild eller ingen funktionsnedsættelse af funktionelt sprog.

Alle definitionskrav for både autisme spektrum forstyrrelse er opfyldt, og intellektuel funktionsevne og adaptiv adfærd findes at være minimum indenfor den gennemsnitlige (ca. højere end den 2,3. percentil), og der forefindes blot mild eller ingen funktionsnedsættelse i individets evne til at anvende funktionelt sprog (tale- eller tegnsprog) til instrumentale formål, såsom at udtrykke personlige behov og ønsker.

6A02.1 Autism spectrum disorder with disorder of intellectual development and with mild or no impairment of functional language

All definitional requirements for both autism spectrum disorder and disorder of intellectual development are met and there is only mild or no impairment in the individual's capacity to use functional language (spoken or signed) for instrumental purposes, such as to express personal needs and desires.

6A02.1 Autisme spektrum forstyrrelse med intellektuel udviklingsforstyrrelse og med mild eller ingen funktionsnedsættelse af funktionelt sprog

Alle definitionskrav for både autisme spektrum forstyrrelse og intellektuel udviklingsforstyrrelse er opfyldt og der forefindes blot mild eller ingen funktionsnedsættelse i individets evne til at anvende funktionelt sprog (tale- eller tegnsprog) til instrumentale formål, såsom at udtrykke personlige behov og ønsker.

6A02.2 Autism spectrum disorder without disorder of intellectual development and with impaired functional language

All definitional requirements for autism spectrum disorder are met, intellectual functioning and adaptive behaviour are found to be at least within the average range (approximately greater than the 2,3rd percentile), and there is marked impairment in functional language (spoken or signed) relative to the individual's age, with the individual not able to use more than single words or simple phrases for instrumental purposes, such as to express personal needs and desires.

6A02.2 Autisme spektrum forstyrrelse uden intellektuel udviklingsforstyrrelse og med funktionsnedsættelse af funktionelt sprog

Alle definitionskrav for både autisme spektrum forstyrrelse og intellektuel udviklingsforstyrrelse er opfyldt og adaptiv adfærd findes at være minimum indenfor den gennemsnitlige (ca. højere end den 2,3. percentil), og der er markant funktionsnedsættelse i funktionelt sprog (tale- eller tegnsprog) relativt til individets alder, hvor individet ikke er i stand til at anvende andet end enkelte or eller simple fraser til instrumentale formål, såsom at udtrykke personlige behov og ønsker.

6A02.3 Autism spectrum disorder with disorder of intellectual development and with impaired functional language

All definitional requirements for both autism spectrum disorder and disorder of intellectual development are met and there is marked impairment in functional language (spoken or signed) relative to the individual's age, with the individual not able to use more than single words or simple phrases for instrumental purposes, such as to express personal needs and desires.

6A02.3 Autisme spektrum forstyrrelse med intellektuel udviklingsforstyrrelse og med funktionsnedsættelse af funktionelt sprog

Alle definitionskrav for både autisme spektrum forstyrrelse og intellektuel udviklingsforstyrrelse er opfyldt og der er markant funktionsnedsættelse i funktionelt sprog (tale- eller tegnsprog) relativt til individets alder, hvor individet ikke er i stand til at anvende andet end enkelte or eller simple fraser til instrumentale formål, såsom at udtrykke personlige behov og ønsker.

(6A02.4 er udeladt i ICD-11 Browser, af ukendt årsag, red.)

6A02.5 Autism spectrum disorder with disorder of intellectual development and with absence of functional language

All definitional requirements for both autism spectrum disorder and disorder of intellectual development are met and there is complete, or almost complete, absence of ability relative to the individual's age to use functional language (spoken or signed) for instrumental purposes, such as to express personal needs and desires.

6A02.5 Autisme spektrum forstyrrelse med intellektuel udviklingsforstyrrelse og med fravær af funktionsnedsættelse af funktionelt sprog

Alle definitionskrav for både autisme spektrum forstyrrelse og intellektuel udviklingsforstyrrelse er opfyldt og der forefindes et fuldstændigt, eller tilnærmelsesvist fuldstændigt, fravær af evne relativt til individets alder til brug af funktionelt sprog (tale- eller tegnsprog) til instrumentale formål, såsom at udtrykke personlige behov og ønsker.

6A02.Y Other specified autism spectrum disorder

This category is an 'other specified' residual category

6A02.Y Anden specifik autisme spektrum forstyrrelse

Denne kategori er en "anden specifik" tilbageværende kategori

6A02.Z Autism spectrum disorder, unspecified

This category is an 'unspecified' residual category

6A02.Z Autisme spektrum forstyrrelse, ikke-specificeret

Denne kategori er en "ikke-specificeret" kategori

6A03 Developmental learning disorder

Developmental learning disorder is characterised by significant and persistent difficulties in learning academic skills, which may include reading, writing, or arithmetic. The individual's performance in the affected academic skill(s) is markedly below what would be expected for chronological age and general level of intellectual functioning, and results in significant impairment in the individual's academic or occupational functioning. Developmental learning disorder first manifests when academic skills are taught during the early school years. Developmental learning disorder is not due to a disorder of intellectual development, sensory impairment (vision or hearing), neurological or motor disorder, lack of availability of education, lack of proficiency in the language of academic instruction, or psychosocial adversity.

6A03 Udviklingsmæssig Indlæringsforstyrrelse

Udviklingsmæssig Indlæringsforstyrrelse er karakteriseret ved signifikant og vedvarende vanskeligheder i indlæring af akademiske kompetencer, inklusive læsning, skrivning, eller matematik. Individets evner i de pågældende akademiske områder er markant under hvad kan forventes ud fra kronologisk alder og generelle niveau af intellektuel funktionsevne, og resulterer i en signifikant nedsat funktionsevne i individets akademiske eller arbejdsmæssige funktionsevne. Indlæringsforstyrrelse manifesterer sig først når akademiske færdigheder bliver indlært i de tidlige skoleår. Indlæringsforstyrrelse er ikke grundet intellektuel udviklingsforstyrrelse, sansemæssige forstyrrelser (syn og hørelse), neurologiske eller motoriske forstyrrelser, manglende adgang til uddannelse, manglende sproglige forudsætninger i sproget for den akademiske indlæring, eller psykosocial modgang.

6A04 Developmental motor coordination disorder

Developmental motor coordination disorder is characterised by a significant delay in the acquisition of gross and fine motor skills and impairment in the execution of coordinated motor skills that manifest in clumsiness, slowness, or inaccuracy of motor performance. Coordinated motor skills are markedly below that expected given the individual's chronological age and level of intellectual functioning. Onset of coordinated motor skills difficulties occurs during the developmental period and is typically apparent from early childhood. Coordinated motor skills difficulties cause significant and persistent limitations in functioning (e.g., in activities of daily living, schoolwork, and vocational and leisure activities). Difficulties with coordinated motor skills are not solely attributable to a Disease of the Nervous System, Disease of the Musculoskeletal System or Connective Tissue, sensory impairment, and not better explained by a Disorder of Intellectual Development.

6A04 Udviklingsmæssig forstyrrelse af motorik og koordination

Udviklingsmæssig forstyrrelse af motorik og koordination er karakteriseret ved en signifikant forsinkelse i tilegnelsen af grovmotoriske og finmotoriske kompetencer og funktionsnedsættelse i udførelsen af koordinerede motoriske kompetencer der synliggøres ved fummelfingerethed, langsomme bevægelser, eller unøjagtig motorisk funktionsevne. Koordinerede motoriske evner ligger under det forventelige niveau efter kronologisk alder og niveau for intellektuel funktionsevne. Koordineret motor forstyrrelse og vanskeligheder observeres under den udviklingsmæssige periode og er oftest tydelig fra tidlig barndom. Udviklingsmæssig forstyrrelse af motorik og koordination skyldes signifikant og vedvarende begrænsninger i funktionsevnen (f.eks. i daglige aktiviteter, skolearbejde, and arbejdsmæssige- og fritids-sige aktiviteter). Vanskeligheder med motorisk koordinationsevne kan ikke alene tilskrives til sygdomme i centralnervesystemet, sygdomme i muskler og væv, sanseforstyrrelse og kan ikke mere præcist forklares af intellektuel udviklingsforstyrrelse.

6A05 Attention deficit hyperactivity disorder

Attention deficit hyperactivity disorder is characterised by a persistent pattern (at least 6 months) of inattention and/or hyperactivity-impulsivity that has a direct negative impact on academic, occupational, or social functioning. There is evidence of significant inattention and/or hyperactivity-impulsivity symptoms prior to age 12, typically by typically early to mid-childhood, though some individuals may first come to clinical attention later. The degree of inattention and hyperactivity-impulsivity is outside the limits of normal variation expected for age and level of intellectual functioning. Inattention refers to significant difficulty in sustaining attention to tasks that do not provide a high level of stimulation or frequent rewards, distractibility and problems with organisation. Hyperactivity refers to excessive motor activity and difficulties with remaining still, most evident in structured situations that require behavioural self-control. Impulsivity is a tendency to act in response to immediate stimuli, without deliberation or consideration of the risks and consequences. The relative balance and the specific manifestations of inattentive and hyperactive-impulsive characteristics varies across individuals, and may change over the course of development. In order for a diagnosis to be made, manifestations of inattention and/or hyperactivity-impulsivity must be evident across multiple situations or settings (e.g. home, school, work, with friends or relatives), but are likely to vary according to the structure and demands of the setting. Symptoms are not better accounted for by another mental, behavioural, or neurodevelopmental disorder and are not due to the effect of a substance or medication.

6A05 Attention deficit hyperactivity disorder (ADHD)

Attention deficit hyperactivity disorder (ADHD) karakteriseres ved et vedvarende mønster (mindst 6 måneder) af letafledelighed og/eller hyperaktivitet-impulsivitet der har en direkte negativ indflydelse for akademisk, arbejdsmæssig, eller social funktionsevne. Der forefindes bevis for betydelig forekomst af symptomer på letafledelighed og/eller hyperaktivitet-impulsivitet før 12-års alderen, oftest i tidlig til middel barndom, selvom visse individer først bliver klinisk observerbare senere i livet. Graden af letafledelighed, hyperaktivitet-impulsivitet ligger udenfor normalvariationen forventelig efter alder og intellektuel funktionsevne. Letafledelighed refererer til væsentlig nedsat funktionsevne til at vedholde opmærksomhed under løsning af opgaver der ikke umiddelbart medfører en høj grad af stimulation eller regelmæssig belønning, letafledelighed, samt problemer med organisering. Hyperaktivitet refererer til overdreven motorisk aktivitet og vanskeligheder ved at forblive i fysisk ro, mest synlig i strukturerede situationer hvor adfærdsmæssig hæmningskontrol er påkrævet. Impulsivitet refererer til tendensen for at reagerer umiddelbart på stimuli uden forudgående overvejelse af risici og konsekvenser. Den relative balance mellem, samt specifikke manifestationer af, letafledelighed, hyperaktivitet-impulsivitet adfærd karakteriseres ved variation mellem individer, og kan forandres under udviklingsperioden. For at kunne stille en diagnose, er det påkrævet at manifestation af letafledelighed og/eller hyperaktivitet-impulsivitet må være evident på tværs af adskillige situationer og kontekster (f.eks. i hjemmet, i skolen, på arbejde, med venner eller familiemedlemmer), men kan sandsynligvis variere alt efter struktur og krav i hver kontekst. Symptomerne må ikke bedre kunne forklares af anden mental, adfærdsmæssig, eller neurodevelopmental lidelse og er ikke forårsaget af rusmidler eller medicin.

6A05.0 Attention deficit hyperactivity disorder, predominantly inattentive presentation

All definitional requirements for attention deficit hyperactivity disorder are met and inattentive symptoms are predominant in the clinical presentation. Inattention refers to significant difficulty in sustaining attention to tasks that do not provide a high level of stimulation or frequent rewards, distractibility and problems with organisation. Some hyperactive-impulsive symptoms may also be present, but these are not clinically significant in relation to the inattentive symptoms.

6A05.0 Attention deficit hyperactivity disorder, overvejende letafledelig præsentation

Alle definitionskrav for attention deficit hyperactivity disorder er opfyldt og symptomerne på letafledelighed er overvejende fremtrædende i den kliniske præsentation. Letafledelighed refererer til væsentlig nedsat funktionsevne til at vedholde opmærksomhed under løsning af opgaver der ikke umiddelbart medfører en høj grad af stimulation eller regelmæssig belønning, letafledelighed, samt problemer med organisering. Visse symptomer på hyperaktivitet-impulsivitet kan også være til stede, men disse er ikke af klinisk signifikans i relation til symptomerne på letafledelighed.

6A05.1 Attention deficit hyperactivity disorder, predominantly hyperactive-impulsive presentation

All definitional requirements for attention deficit hyperactivity disorder are met and hyperactive-impulsive symptoms are predominant in the clinical presentation. Hyperactivity refers to excessive motor activity and difficulties with remaining still, most evident in structured situations that require behavioural self-control. Impulsivity is a tendency to act in response to immediate stimuli, without deliberation or consideration of the risks and consequences. Some inattentive symptoms may also be present, but these are not clinically significant in relation to the hyperactive-impulsive symptoms.

6A05.1 Attention deficit hyperactivity disorder, overvejende hyperaktiv-impulsiv præsentation

Alle definitionskrav for attention deficit hyperactivity disorder er opfyldt og symptomer på hyperaktivitet-impulsivitet er overvejende fremtrædende i den kliniske præsentation. Hyperaktivitet refererer til overdreven motorisk aktivitet og vanskeligheder ved at forblive i fysisk ro, mest synlig i strukturerede situationer hvor adfærdsmæssig hæmningskontrol er påkrævet. Impulsivitet refererer til tendensen for at reagerer umiddelbart på stimuli uden forudgående overvejelse af risici og konsekvenser. Visse symptomer på letafledelighed kan også være til stede, men disse er ikke af klinisk signifikans i relation til symptomerne på hyperaktivitet-impulsivitet.

6A05.2 Attention deficit hyperactivity disorder, combined presentation

All definitional requirements for attention deficit hyperactivity disorder are met. Both inattentive and hyperactive-impulsive symptoms are clinically significant, with neither predominating in the clinical presentation. Inattention refers to significant difficulty in sustaining attention to tasks that do not provide a high level of stimulation or frequent rewards, distractibility and problems with organisation. Hyperactivity refers to excessive motor activity and difficulties with remaining still, most evident in structured situations that require behavioural self-control. Impulsivity is a tendency to act in response to immediate stimuli, without deliberation or consideration of the risks and consequences.

6A05.2 Attention deficit hyperactivity disorder, kombineret præsentation

Alle definitionskrav for attention deficit hyperactivity disorder er opfyldt. Både symptomerne på letafledelighed og hyperaktivitet-impulsivitet er klinisk signifikante, uden at nogle af disse er overvejende fremtrædende i den kliniske præsentation. Letafledelighed refererer til væsentlig nedsat funktionsevne til at vedholde opmærksomhed under løsning af opgaver der ikke umiddelbart medfører en høj grad af stimulation eller regelmæssig belønning, letafledelighed, samt problemer med organisering. Hyperaktivitet refererer til overdreven motorisk aktivitet og vanskeligheder ved at forblive i fysisk ro, mest synlig i strukturerede situationer hvor adfærdsmæssig hæmningskontrol er påkrævet. Impulsivitet refererer til tendensen for at reagerer umiddelbart på stimuli uden forudgående overvejelse af risici og konsekvenser.

6A05.Y Attention deficit hyperactivity disorder, other specified presentation

This category is an 'other specified' residual category

6A05.Y Attention deficit hyperactivity disorder, anden specificeret præsentation

Denne kategori er en "anden specificeret" tilbageværende kategori.

6A05.Z Attention deficit hyperactivity disorder, presentation unspecified

This category is an 'unspecified' residual category

6A05.Z Attention deficit hyperactivity disorder, præsentation ikke-specificeret

Denne kategori er en "ikke-specificeret" tilbageværende kategori.

6A06 Stereotyped movement disorder

Stereotyped movement disorder is characterised by the persistent (e.g., lasting several months) presence of voluntary, repetitive, stereotyped, apparently purposeless (and often rhythmic) movements that arise during the early developmental period, are not caused by the direct physiological effects of a substance or medication (including withdrawal), and markedly interfere with normal activities or result in self-inflicted bodily injury. Stereotyped movements that are non-injurious can include body rocking, head rocking, finger-flicking mannerisms, and hand flapping. Stereotyped self-injurious behaviours can include repetitive head banging, face slapping, eye poking, and biting of the hands, lips, or other body parts.

6A06 Stereotypisk bevægelsesforstyrrelse

Stereotypisk bevægelsesforstyrrelse er karakteriseret ved et vedvarende (f.eks. manifesteret over flere måneder) tilsynkomst af frivillige, repetitive, stereotype, tilsyneladende formåløse (og ofte tyrkiske) bevægelser der opstår under tidlig barndom, der ikke skyldes af direkte fysiologi effekt af rusmidler eller medicin (inklusive withdrawal), og væsentligt forstyrrer normale aktiviteter eller resulterende i selvskadende kropslige skader. Stereotypisk bevægelsesforstyrrelse der er ikke-selvskadende kan inkludere kropslig rokken, hovedrollen, fingerknipsende manerer, og flappende håndbevægelser. Stereotypisk selvskadende adfærd kan inkludere gentagen head banging, lussinger, prikken i øjne, og bidning af negle-, læbe-, eller andre kropsdele.

6E60 Secondary neurodevelopmental syndrome

A syndrome that involves significant neurodevelopmental features that do not fulfill the diagnostic requirements of any of the specific neurodevelopmental disorders that is judged to be a direct pathophysiological consequence of a health condition not classified under mental and behavioural disorders (e.g., autistic-like features in Retts syndrome; aggression and self-mutilation in Lesch-Nyhan syndrome, abnormalities in language development in Williams syndrome), based on evidence from the history, physical examination, or laboratory findings. This category should be used in addition to the diagnosis for the presumed underlying disorder or disease when the neurodevelopmental problems are sufficiently severe to warrant specific clinical attention.

6E60 Sekundært neuroudviklingsmæssigt syndrom

Et syndrom der involverer signifikante neuroudviklingsmæssige faktorer der ikke opfylder det diagnostiske kriterie for andre specifikke neuroudviklingsmæssige lidelser der vurderes til at være direkte patofysiologisk konsekvens af en helbredstilstand ikke klassificeret under mentale og adfærdsmæssige lidelser (f.eks. autistisk-lignende faktorer som i Retts syndrom; aggression og selvskadende faktorer som i Lesch-Nylan syndrom, anormaliteter i sproglig udvikling som i Williams syndrom), baseret på evidens fra historik, fysisk undersøgelse, og laboratorieprøver. Denne kategori skal anvendes som tillæg til den formodede underliggende lidelse eller sygdom når neuroudviklingsmæssige problemer er tilstrækkeligt alvorlige til at påkalde specifik klinisk opmærksomhed.

6A0Y Other specified neurodevelopmental disorders

No description

6A0Y Andre specifikke neuroudviklingsmæssige lidelser

Ingen beskrivelse

6A0Z Neurodevelopmental disorders, unspecified

No description

6A0Z Neuroudviklingsmæssige lidelse, ikke-specificeret

Ingen beskrivelse

Kilde

World Health Organization. (2018). *International classification of diseases for mortality and morbidity statistics (11th Revision)*. Retrieved from <https://icd.who.int/browse11/l-m/en>

6A05.0 Attention deficit hyperactivity disorder, predominantly inattentive presentation

All definitional requirements for attention deficit hyperactivity disorder are met and inattentive symptoms are predominant in the clinical presentation. Inattention refers to significant difficulty in sustaining attention to tasks that do not provide a high level of stimulation or frequent rewards, distractibility and problems with organisation. Some hyperactive-impulsive symptoms may also be present, but these are not clinically significant in relation to the inattentive symptoms.

6A05.0 Attention deficit hyperactivity disorder, overvejende letafledelig præsentation

Alle definitionskrav for attention deficit hyperactivity disorder er opfyldt og symptomerne på letafledelighed er overvejende fremtrædende i den kliniske præsentation. Letafledelighed refererer til væsentlig nedsat funktionsevne til at vedholde opmærksomhed under løsning af opgaver der ikke umiddelbart medfører en høj grad af stimulation eller regelmæssig belønning, letafledelighed, samt problemer med organisering. Visse symptomer på hyperaktivitet-impulsivitet kan også være til stede, men disse er ikke af klinisk signifikans i relation til symptomerne på letafledelighed.

6A05.1 Attention deficit hyperactivity disorder, predominantly hyperactive-impulsive presentation

All definitional requirements for attention deficit hyperactivity disorder are met and hyperactive-impulsive symptoms are predominant in the clinical presentation. Hyperactivity refers to excessive motor activity and difficulties with remaining still, most evident in structured situations that require behavioural self-control. Impulsivity is a tendency to act in response to immediate stimuli, without deliberation or consideration of the risks and consequences. Some inattentive symptoms may also be present, but these are not clinically significant in relation to the hyperactive-impulsive symptoms.

6A05.1 Attention deficit hyperactivity disorder, overvejende hyperaktiv-impulsiv præsentation

Alle definitionskrav for attention deficit hyperactivity disorder er opfyldt og symptomer på hyperaktivitet-impulsivitet er overvejende fremtrædende i den kliniske præsentation. Hyperaktivitet refererer til overdreven motorisk aktivitet og vanskeligheder ved at forblive i fysisk ro, mest synlig i strukturerede situationer hvor adfærdsmæssig hæmningskontrol er påkrævet. Impulsivitet refererer til tendensen for at reagerer umiddelbart på stimuli uden forudgående overvejelse af risici og konsekvenser. Visse symptomer på letafledelighed kan også være til stede, men disse er ikke af klinisk signifikans i relation til symptomerne på hyperaktivitet-impulsivitet.

6A05.2 Attention deficit hyperactivity disorder, combined presentation

All definitional requirements for attention deficit hyperactivity disorder are met. Both inattentive and hyperactive-impulsive symptoms are clinically significant, with neither predominating in the clinical presentation. Inattention refers to significant difficulty in sustaining attention to tasks that do not provide a high level of stimulation or frequent rewards, distractibility and problems with organisation. Hyperactivity refers to excessive motor activity and difficulties with remaining still, most evident in structured situations that require behavioural self-control. Impulsivity is a tendency to act in response to immediate stimuli, without deliberation or consideration of the risks and consequences.

6A05.2 Attention deficit hyperactivity disorder, kombineret præsentation

Alle definitionskrav for attention deficit hyperactivity disorder er opfyldt. Både symptomerne på letafledelighed og hyperaktivitet-impulsivitet er klinisk signifikante, uden at nogle af disse er overvejende fremtrædende i den kliniske præsentation. Letafledelighed refererer til væsentlig nedsat funktionsevne til at vedholde opmærksomhed under løsning af opgaver der ikke umiddelbart medfører en høj grad af stimulation eller regelmæssig belønning, letafledelighed, samt problemer med organisering. Hyperaktivitet refererer til overdreven motorisk aktivitet og vanskeligheder ved at forblive i fysisk ro, mest synlig i strukturerede situationer hvor adfærdsmæssig hæmningskontrol er påkrævet. Impulsivitet refererer til tendensen for at reagerer umiddelbart på stimuli uden forudgående overvejelse af risici og konsekvenser.

6A05.Y Attention deficit hyperactivity disorder, other specified presentation

This category is an 'other specified' residual category

6A05.Y Attention deficit hyperactivity disorder, anden specificeret præsentation

Denne kategori er en "anden specificeret" tilbageværende kategori.

6A05.Z Attention deficit hyperactivity disorder, presentation unspecified

This category is an 'unspecified' residual category

6A05.Z Attention deficit hyperactivity disorder, præsentation ikke-specificeret

Denne kategori er en "ikke-specificeret" tilbageværende kategori.